

AKV|St.Joost

B Vormgeving

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In januari 2020 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Vormgeving van AKV|St.Joost bezocht door een visitatiepanel van NQA. De opleiding heeft een vierjarig programma dat in voltijd in 's-Hertogenbosch en Breda wordt aangeboden. Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel als **positief**.

De opleiding heeft een weldoordachte en goed uitgewerkte onderwijsleeromgeving ontwikkeld, waarbinnen studenten veel keuzevrijheid krijgen om zich te ontwikkelen volgens persoonlijke leertrajecten. De technische ondersteuning en de werkplaatsen ondersteunen de ontwikkeling tot maker en vormgever uitstekend. De onderzoeksdomeinen zijn goed verweven met het onderwijs en maken de inhoud van de majors actueel en dynamisch. Studenten worden uitgedaagd om binnen het makerschap posities te kiezen en in te nemen. Ze komen goed voorbereid terecht in het beroepenveld en zijn goed in staat zich verder te ontwikkelen als maker en vormgever.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De beoogde leerresultaten komen overeen met het hbo-bachelorniveau en kennen een beroepsgerichte oriëntatie. Het opleidingsprofiel is afgeleid van het profiel dat door het Overleg Beeldende Kunsten in 2014 landelijk is vastgesteld. De landelijke competenties en indicatoren zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren en vormen de basis voor de drie leerlijnen van de opleiding. Thema's uit de beroepspraktijk zoals de hybridisering van het beroep, ondernemendheid, technologie en onderzoek maken deel uit van deze leerlijnen. De opleiding heeft een specifiek profiel door de gekozen onderzoeksdomeinen van de majors Fotografie-Film, Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp en Illustratie-Animatie. De uitwerking van deze onderzoeksdomeinen is doordacht en vormt een basis voor de inhoudelijke profielen. De onderzoeksdomeinen geven daarnaast richting aan het onderzoek dat studenten en docenten in samenwerking met stakeholders uitvoeren. Ze dragen bij aan een uitdagend en ontwikkelgericht curriculum.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De leerlijnen zijn in de propedeuse per module en in de opvolgende studie jaren per semester vertaald in leerdoelen en toetscriteria. De inhoudelijke en didactische kwaliteit van de docenten is goed. De docenten onderhouden intensief contact met studenten en het onderwijs wordt goed georganiseerd. De aandacht van de opleiding voor meer culturele en internationale diversiteit in het team van docenten is terecht en passend bij de profielen van de majors. De studenten krijgen veel ruimte om zich individueel als maker en vormgever te ontwikkelen. Door de flexibele opzet van de leeromgeving en de betrokken inzet van docenten worden studenten goed uitgedaagd. Aanvullend zet elke major relatief veel gastdocenten in die de leeromgeving verrijken en die de diversiteit in het docententeam vergroten.

In elk semester onderzoeken studenten hoe ze zich positioneren ten opzichte van bepaalde maatschappelijke thema's of onderwerpen die behoren tot het onderzoeksdomein. De opzet van het onderwijs is duidelijk uitgewerkt en de docenten zijn goed meegenomen in de didactiek van het onderwijs. Het is passend en positief dat de opleiding de drie majors meer met elkaar wil verbinden. De workshopweken, gezamenlijke activiteiten en het delen van ateliers dragen hier aan bij.

De voorzieningen zijn uitstekend. De werkplaatsen zijn goed uitgerust, ze bieden uitstekende ambachtelijke en technische ondersteuning bij het maakproces. De kwaliteitszorg aan de hand van semesterevaluaties en klassengesprekken is adequaat georganiseerd.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De integrale toetsing na de propedeuse richt zich op de ontwikkeling van de student. Kenmerkend is de gestandaardiseerde opzet en vorm van toetsing. Na de propedeuse bestaat de toetsing uit één formatief voortgangsgesprek halverwege en één summatieve toets aan het einde van elk semester. De toetsen bestaan telkens uit drie toetsonderdelen die gelijk zijn aan de majorspecifieke leerlijnen. De studenten worden duidelijk geïnformeerd over de toetsing. In de semesterhandleidingen zijn de toetsen, leerdoelen, toetscriteria en de wijze van beoordeling duidelijk beschreven. Een beoordelingscommissie van minimaal twee docenten, voert een beoordeling uit in aanwezigheid van de student. Het is waardevol dat de student aanwezig is bij de vaststelling en onderbouwing van elke beoordeling. De kunstacademie heeft een academiebrede examencommissie ingesteld die goed is gefaciliteerd en juist is gepositioneerd. De examencommissie levert een waardevolle bijdrage aan de toetskwaliteit door constructief samen te werken met de opleiding en ziet zorgvuldig toe op de kwaliteit van toetsing.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. In het laatste studiejaar ronden studenten in een individueel onderzoek hun profilering af en bestendigen ze hun positie als beeldmaker, visual storyteller, fotograaf, filmmaker, ontwerper. De stage levert een waardevolle bijdrage aan de positionering als maker en vormgever. Door de stage blijken studenten beter de aansluiting met het werkveld te kunnen maken. Er zijn vijftien portfolio's van afstudeerprojecten beoordeeld en er is vastgesteld dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. De combinatie van het onderzoeksproces en het maken van het product komt voldoende tot uiting in de afstudeerprojecten. De bestudeerde portfolio's tonen aan dat het hbo-bachelorniveau in voldoende mate wordt aangetoond. Niveau verschillen tussen studenten komen in de portfolio's goed tot uiting evenals de mate waarin studenten de gemaakte keuzes toelichten en onderbouwen. De beoordelingen sluiten aan bij het gerealiseerde niveau. De feedback bij de beoordelingen is voldoende inzichtelijk in informatief. Bij bepaalde portfolio's mag de feedback wat kritischer en inhoudelijker worden geformuleerd. Afgestudeerden komen goed voorbereid in het werkveld terecht. Ze blijken succesvol ondernemend te kunnen opereren in hybride beroepspraktijken en zijn zich als beginnend vormgever voldoende bewust van de mogelijkheden voor verdere ontwikkeling.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding / Karakteristiek	9
Basisgegevens opleiding	10
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	15
Standaard 3 Toetsing	20
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	22
Eindoordeel over de opleiding	25
Aanbevelingen	26
Bijlagen	27
1. Bezoekprogramma 29 januari 2020	28
2. Bestudeerde documenten	29
3. Overzicht opleiding Vormgeving	30

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Vormgeving van AKV|St.Joost, Avans Hogeschool. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Avans Hogeschool en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2019 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 29 januari 2020 in Breda. De gesprekken zijn gevoerd in een expositieruimte met een expositie van studentproducten en beoordeelde afstudeerprojecten van beide locaties, Breda en 's-Hertogenbosch. Het visitatiepanel bestond uit:

Mevrouw D.C. Krabbendam (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw drs. A.F.E.M. Spaninks (domeindeskundige)

Mevrouw Y.J. Hezemans, MA (domeindeskundige)

De heer J.W. Corvers (student-lid)

De heer ir. A.B.C. Hoitink, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Vormgeving is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Bachelor Beeldende Kunst en Vormgeving Zuid. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerprojecten met de bijbehorende beoordelingen van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze vijftien afstudeerprojecten zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, de drie majors van de opleiding en met de locaties Breda en 's-Hertogenbosch zoals is aangegeven in bijlage 2.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Ter voorbereiding op de visitatie is er een vooroverleg geweest. In dit overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van beide locaties van de opleiding, waaronder studenten, docenten (examinatoren), het

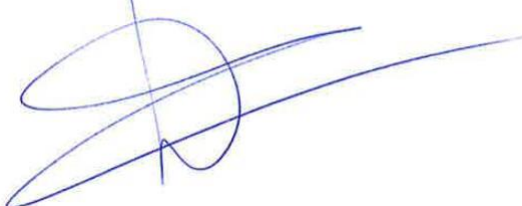
management en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezookdag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. De visitatiedag sloot af met het ontwikkelgesprek tussen het panel en vertegenwoordigers van de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezookdag om (inloopsprekuren). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 17 april 2020

Panelvoorzitter

D.C. Krabbendam

Auditor

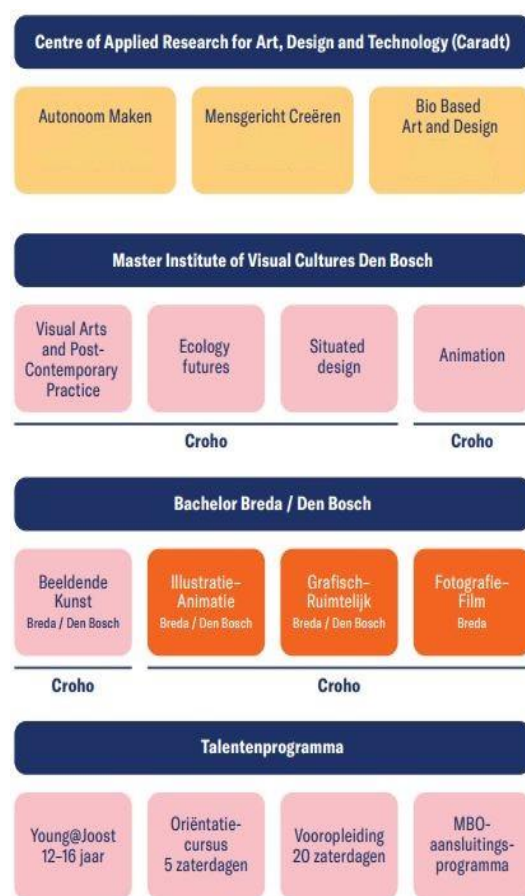

ir. A.B.C. Hoitink

Schets van de opleiding / Karakteristiek

De opleiding Vormgeving van Avans Hogeschool wordt verzorgd door de Academie voor Kunst en Vormgeving Sint Joost (AKV|St.Joost). Deze kunstacademie beschikt over een eigen locatie in Breda en een eigen locatie in 's-Hertogenbosch. In Breda is de kunstacademie gehuisvest in een voormalig seminariegebouw en in 's-Hertogenbosch in een voormalig sorteercentrum van Post NL. Het terrein van het voormalige sorteercentrum wordt in de komende jaren ontwikkeld tot een cultureel woon- werk- en leercentrum. Na een verbouwing is het de bedoeling dat Kunst en Business bijeen komen in het 'KuBus'-gebouw. Naast ruimte voor de kunstacademie zal er in dit gebouw ruimte zijn voor horeca, expositieruimtes, werkruimtes voor creatieve starters en bedrijven.

De kunstacademie AKV|St.Joost is op te delen in vier onderdelen zoals in de figuur 1 schematisch is aangegeven. Voor jong talent biedt AKV|St.Joost cursussen aan, meerdere vooropleidingstrajecten en een mbo-aansluitingsprogramma. Het bachelor-onderwijs bestaat uit de hbo-opleiding Vormgeving en de hbo-opleiding Autonome Beeldende Kunst. Deze opleidingen zijn Nederlandstalig en worden voltijds aangeboden in Breda en 's-Hertogenbosch. De opleiding Vormgeving biedt drie majors aan: Illustratie-Animatie, Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp en Fotografie-Film. Het masteronderwijs van de kunstacademie wordt in 's-Hertogenbosch aangeboden door het Master Institute of Visual Cultures. De research masteropleiding Master of Arts in Fine Art and Design is een tweejarige Engelstalige opleiding. De professionele masteropleiding Master Animation is een eenjarige Engelstalige opleiding. Het onderzoek van de kunstacademie is gebundeld in het expertisecentrum Caradt (Centre of Applied Research for Art, Design and Technology). Binnen Caradt werkt de kunstacademie samen met de Academie voor Communicatie & User Experience in Breda en met de Academie voor Industrie & Informatica in 's-Hertogenbosch.

Figuur 1 Onderdelen AKV|St.Joost (ZER)

Vanaf 2012 werkt AKV|St.Joost aan een herziening van beide bacheloropleidingen. Deze herziening is ingegeven door de veranderopgave aan het kunstonderwijs zoals door de commissie Dijkgraaf in 2010 is aangegeven. Daarnaast is herziening ingegeven door het gewijzigde politieke beleid op het gebied van kunst en cultuur. Belangrijke elementen van deze veranderopgave en beleid zijn de opkomst van hybride beroepspraktijken in de kunstwereld en de nieuwe rol in de samenleving voor kunstenaars en ontwerpers. Het nieuwe curriculum voor de opleiding Vormgeving is vanaf 2014 stapsgewijs ingevoerd. De majors Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp en Illustratie-Animatie hebben in de afgelopen twee studie jaren studenten opgeleid

volgens het nieuwe curriculum. Bij de major Fotografie-Film is de invoering in een ander tempo gegaan en studeren de eerste studenten in juni 2020 volgens het nieuwe curriculum af.

Het curriculum start gemeenschappelijk met de opleiding Autonome Beeldende Kunst. In het eerste semester maken studenten kennis met de Kunstacademie en kunnen ze hun opleidingskeuze bevestigen. Studenten studeren samen met alle startende bachelorstudenten van de kunstacademie en komen in aanraking met alle verschillende vormen van het makerschap. Na het eerste semester maken ze een keuze voor een bacheloropleiding en bij Vormgeving voor één van de drie majors. Ten tijde van de visitatie zijn in totaal 251 bachelorstudenten bij de kunstacademie gestart. De studentenaantallen na de propedeuse zijn als volgt: 272 studenten voor de major Illustratie-Animatie, 178 studenten voor de major Grafisch–Ruimtelijk Ontwerp en 112 studenten voor de major Fotografie-Film. De laatste major wordt alleen in Breda aangeboden. Samen met de 164 ouderejaars studenten voor Autonome Beeldende Kunst komt het totaal aantal bachelorstudenten op bijna 1000 waarvan ruim 800 studenten voor de bacheloropleiding Vormgeving.

Bij de vorige accreditatie in 2013 gaf het panel de aanbeveling mee om het net geformuleerde inhoudelijke profiel inhoudelijk goed uit te bouwen en goed te communiceren. Daarnaast diende ondernemerschap een meer nadrukkelijke plaats te krijgen in de opleiding. Verder had het panel aanbevelingen ten aanzien van het verantwoorden van het onderzoek bij het afstuderen, de cesuur bij het eindproduct en de feedback bij het afstuderen. Deze aanbevelingen zijn door de opleiding meegenomen in de herziening van het curriculum. Bij standaard 1 wordt ingegaan op de inhoudelijke profielen. Bij standaard 2 wordt aangegeven op welke wijze Ondernemerschap is verwerkt in het curriculum en bij standaard 4 wordt ingegaan op de verantwoording van het onderzoek bij afstuderen en op de overige aanbevelingen ten aanzien van het afstuderen.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in CROHO	B Vormgeving
Oriëntatie en niveau	hbo Bachelor
Graad	Bachelor of Arts
Aantal studiepunten	240
Afstudeerspecialisaties	
Locatie	Breda, 's-Hertogenbosch
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Voltijd
Registratie nummer in CROHO	39111

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten overeenkomen met het hbo-bachelorniveau en dat er sprake is van een beroepsgerichte oriëntatie. Het opleidingsprofiel is afgeleid van het profiel dat door het Overleg Beeldende Kunsten in 2014 landelijk is vastgesteld. De landelijke competenties en indicatoren zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren en vormen de basis voor de drie leerlijnen van de opleiding. Thema's uit de beroepspraktijk zoals de hybridisering van het beroep, ondernemendheid, technologie en onderzoek maken deel uit van deze leerlijnen. Het panel merkt op dat de opleiding zich profileert door de gekozen onderzoeksdomeinen van de majors Fotografie-Film, Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp en Illustratie-Animatie. Het panel complimenteert de opleiding met de doordachte uitwerking van de onderzoeksdomeinen die de basis vormen van de inhoudelijke profielen. De onderzoeksdomeinen zijn richtinggevend voor het onderzoek dat studenten en docenten in samenwerking met stakeholders uitvoeren. Het panel is positief over de dynamiek van de onderzoeksdomeinen. Ze dragen volgens het panel bij aan een uitdagend en ontwikkelgericht curriculum dat een waardevolle bijdrage kan leveren aan de beroepspraktijk.

Onderbouwing

Opleidingsprofiel en onderzoeksdomeinen per major

De opleiding wil zelfstandige, kritisch denkende vormgevers opleiden die interdisciplinair kunnen werken in de beroepspraktijk en die een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving en aan de innovatie van het beroep. Kenmerkend voor het beroep van vormgever zijn de snelle, voortdurende veranderingen in de beroepspraktijk en samenleving. Vormgevers dienen daarom volgens de opleiding goed in staat te zijn zich duurzaam te positioneren in de beroepspraktijk en samenleving.

Het panel ziet dat het opleidingsprofiel aansluit op de visie van het landelijke netwerk Overleg Beeldende Kunsten (OBK). In 2014 zijn de beroepsprofielen en opleidingsprofielen van Beeldende Kunst en van Vormgeving landelijk vastgesteld. Het OBK geeft aan dat deze profielen niet statisch zijn te beschrijven omdat ze zich continu ontwikkelen. De opleiding vult dit in door de keuze van een onderzoeksdomein per major. Het betreft de volgende domeinen: *Framing the Now* voor Fotografie-Film, *Design in Context* voor Grafisch- Ruimtelijk Ontwerp en *Visual Storytelling* voor Illustratie-Animatie. Deze onderzoeksdomeinen geven richting aan de inhoud van de majors, vormen het referentiekader van de major en zijn bepalend voor de te voeren gesprekken en discussies binnen de major. Voor studenten vormen de onderzoeksdomeinen een kapstok en bieden ze houvast. Door gesprekken, discussies en onderzoek blijven de

onderzoeksdomeinen voortdurend in ontwikkeling. Volgens het panel zijn ze goed doordacht, zorgvuldig uitgewerkt en leiden ze tot dynamische en uitdagende inhoudelijke profielen.

De major Fotografie-Film wil fotografen en filmmakers opleiden die experimenteren met sociaal-maatschappelijk betrokken vertellingen. Binnen het onderzoeksdomein *Framing the Now* onderzoeken studenten hoe ze van betekenis kunnen zijn voor de samenleving en hoe ze verschillende platformen en technologieën in kunnen zetten om hun publiek te bereiken. Studenten dienen te beseffen dat de camera de werkelijkheid nooit waarheidsgetrouw weer kan geven. Er is altijd sprake van kadering, vervorming en manipulatie. Het onderzoek betreft, naast een reflectie op de camera als manipulerende technologie, ook het onderzoek van de student wat hij/zij bij de kijker wil bewerkstelligen.

De major Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp wil kritische denkers en creatieve makers opleiden die midden in de wereld staan. In het onderzoeksdomein *Design in Context* onderzoeken studenten nieuwe mogelijkheden en perspectieven om vraagstukken te vertalen naar conceptuele en creatieve ideeën, beelden, producten en systemen. Het resultaat kan een product of object zijn, maar ook een situatie of een proces. Het ontwerpen gebeurt voor én vanuit een context. De verbinding tussen de mens en zijn omgeving staat bij het ontwerpen centraal. Het onderzoek leidt ertoe dat de student zich leert verhouden tot de diverse contexten waarin en waarvoor hij / zij werkt.

De major Illustratie-Animatie wil beeldende vertellers opleiden. In het onderzoeksdomein *Visual Storytelling* gaat het om een verhaal pakkend in beelden te vertellen. Dat kan in stilstaand, enkelvoudig of sequentieel beeld en in bewegend beeld, zoals een boekillustratie, cartoon of een animatiefilm. Mogelijke doelen van de Visual Storytelling zijn vermaken, verleiden, leren of informeren. Het onderzoeksdomein is daarom opgedeeld in de deelgebieden Visual Fiction, Visual Journalism of Visual Education.

Integrale leerlijnen

Het panel stelt vast dat de landelijke vastgestelde competenties met bijbehorende indicatoren het uitgangspunt vormen voor de beoogde leerresultaten van de drie majors. Het landelijk Overleg Beeldende Kunst (OBK) heeft in 2014 na uitgebreide gesprekken tussen beroepspraktijk en kunstopleidingen de competenties geactualiseerd en vastgesteld. Belangrijke thema's in de beroepspraktijk zijn in de landelijke competenties meegenomen, zoals hybridisering van de beroepspraktijk, ondernemendheid, onderzoek en technologie, onderzoek, internationalisering en leven lang leren. De competenties en indicatoren zijn gerelateerd aan de Dublin descriptors, waarmee het hbo-bachelorniveau en de professionele oriëntatie van de competenties zijn aangetoond.

De opleiding heeft de landelijke competenties met bijbehorende indicatoren vertaald naar drie integrale leerlijnen. Per major hebben deze leerlijnen een eigen naam en invulling gekregen zodat ze passen bij het onderzoeksdomein. Na het eerste studiejaar komen de leerlijnen in elk semester aan de orde. Per semester zijn de leerdoelen en beoordelingscriteria volgens een oplopend niveau beschreven. Figuur 2 geeft globale beschrijvingen van de leerlijnen per major.

Fotografie– Film	Verbeelden & Vertellen	Hoe verbeeld ik mijn thematiek? Welke narratieve structuur geef ik aan mijn werk? Wat is mijn onderzoeksmethode?
	Samenwerken & Organiseren	Hoe organiseer ik mijn beroepspraktijk? Welke werkmethode past bij mij? Met wie werk ik samen en hoe organiseer ik dit?
	Reflecteren & Positioneren	Hoe reflecteer ik op mijn proces en mijn beeld? Hoe communiceer ik mijn plannen, werk en positie? Welke positie neem ik in als maker en hoe creëer ik impact?
Grafisch– Ruimtelijk Ontwerp	Onderzoek & Technologie	Hoe kan ik mijn ontwerp verdiepen? Hoe kan ik technologie inzetten voor mijn ontwerp? Wat is mijn onderzoeksmethode?
	Beeldend vermogen, Communicatieve werking & Gebruikerservaring	Hoe zet ik beeldmiddelen strategisch in? Hoe communiceert mijn ontwerp effectief binnen een specifieke context? Hoe stuur ik de gebruikerservaring van mijn ontwerp?
	Ontwerpmethodiek & Ondernemerschap	Welke ontwerpmethodiek past bij mij? Welke positionering neem ik in als ontwerper? Hoe organiseer ik mijn ontwerppraktijk?
Illustratie– Animatie	Vertellen & Maken	Hoe vertel ik een verhaal in beeld op een oorspronkelijke manier? Hoe kan ik door techniek- en materiaalexperimenten mijn verhalend beeld versterken? Welke communicatieve werking heeft mijn verhalend beeld?
	Onderzoeken & Ontwerpen	Hoe kan ik mijn verhaalconcept samenhangender maken? Hoe kan ik door kritische reflectie en onderzoek mijn verhalend beeld verdiepen en gelaagder maken? Welke ontwerpmethodiek past bij mij?
	Positioneren & Ondernemen	Hoe positioneer en ontwikkel ik mij als visueel storyteller en hoe komt dat tot uitdrukking in mijn werk? Hoe houd ik rekening met de context waarin ik werk? Hoe werk ik in mijn projecten samen met anderen?

Figuur 2 Globaal overzicht van de leerlijnen (ZER Bachelor Vormgeving)

Verbinding met het werkveld

Het panel constateert dat de opleiding goed is verbonden met de beroepspraktijk. Er zijn meerjarige samenwerkingsverbanden met onder andere de Verkadefabriek, Huize Doorn, ABN AMRO, gemeente Breda en gemeente 's-Hertogenbosch. Daarnaast zijn er incidentele partnerschappen, zoals met NOS Beeld & Geluid en MediaMonks. De majorteams bestaan uit een relatief groot aantal deeltijd docenten die naast het onderwijs actief zijn in de beroepspraktijk. De majorteams hebben elk goede banden met het beroepenveld. Per major is een werkveldadviesraad (WAR) ingesteld die minimaal één keer per jaar bijeenkomt om de ontwikkelingen in het onderzoeksdomein in het licht van de actuele beroepspraktijk met de opleiding te bespreken. Het panel merkt op dat de WAR per major bijeenkomt. Voor het bevorderen van de gewenste interdisciplinaire ontwikkeling is het volgens het panel waardevol om de afzonderlijke WAR's samen te voegen.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De leerlijnen zijn in de propedeuse per module en in de opvolgende studie jaren per semester vertaald in leerdoelen en toetscriteria. De inhoudelijke en didactische kwaliteit van de docenten is goed. De docenten onderhouden intensief contact met studenten en het onderwijs wordt goed georganiseerd. De aandacht van de opleiding voor meer culturele en internationale diversiteit in het team van docenten is volgens het panel terecht en passend bij de profielen van de majors. Het panel stelt vast dat studenten veel ruimte krijgen om zich individueel als vormgever te ontwikkelen. Door de flexibele opzet van de leeromgeving en de betrokken inzet van docenten worden studenten goed uitgedaagd. Aanvullend zet elke major relatief veel gastdocenten in die de leeromgeving verrijken en die de diversiteit in het docententeam vergroten.

In elk semester onderzoeken studenten hoe ze zich positioneren ten opzichte van bepaalde maatschappelijke thema's of onderwerpen die behoren tot het onderzoeksdomein. Het panel ziet dat de opzet van het onderwijs duidelijk is uitgewerkt en dat de docenten goed zijn meegenomen in de didactiek van het onderwijs. Het panel is positief over de ideeën om de drie majors meer met elkaar te verbinden. De workshopweken, gezamenlijke activiteiten en het delen van ateliers dragen hier aan bij.

De voorzieningen zijn uitstekend. De werkplaatsen zijn goed uitgerust, ze bieden uitstekende ambachtelijke en technische ondersteuning bij het maakproces. De kwaliteitszorg aan de hand van semester evaluaties en klassengesprekken is adequaat georganiseerd. Het panel is van mening dat de opleidingscommissie een bescheiden rol speelt in het proces van kwaliteitszorg. Een pro- actievere bijdrage aan de verbetercyclus van de opleiding is aan te bevelen en van belang voor de gewenste ontwikkeling van de onderwijsleeromgeving.

Onderbouwing

Uitgangspunten van het onderwijs

Het panel onderschrijft het onderwijskundig uitgangspunt om competentiegericht en integraal onderwijs aan te bieden. Het in samenhang ontwikkelen van kennis, houding en vaardigheden sluit, wat het panel betreft, goed aan bij de doelstelling van de opleiding waarin de persoonlijke ontwikkeling van studenten een centrale plaats inneemt. Het panel is het eens met de voortdurende dialoog die de opleiding met de studenten aan wil gaan. De opleiding wil studenten telkens uitdagen om binnen het makerschap positie te kiezen en in te nemen. Volgens het panel leidt dit tot een uitdagende leeromgeving met veel ruimte voor persoonlijke ontwikkeling.

Het panel stelt vast dat de studenten volgens een opbouwend niveau en in toenemende complexiteit leren de regie te nemen over hun eigen maak- en onderzoeksproces. Het onderwijs daagt de studenten voortdurend uit om het experiment aan te gaan. Studenten krijgen telkens de

vraag voorgelegd om vanuit groeiend inzicht in eigen talenten en ambities na te gaan welke positie ze als maker en vormgever in willen nemen binnen de beroepspraktijk. Dit zijn vragen zoals welke onderscheidende positie neem je in als fotograaf of animator, of welke specifieke rol past bij je als vormgever binnen de ontwerppraktijk? Studenten dienen daarbij volgens de opleiding hun creatieve en reflectieve vermogens zoveel mogelijk integraal te ontwikkelen. Hierbij zijn ontmoetingen met andere studenten binnen de kunstacademie, samenwerkingspartners en opdrachtgevers van belang.

Opbouw van het onderwijs

De opleiding start met een propedeuse, waarvan het eerste semester samenvalt met de bacheloropleiding Autonome Beeldende Kunst. In dit semester leren studenten hoe het is om te studeren aan een kunstacademie en oriënteren ze zich op de keuze van de major. De studenten maken in dit semester kennis met het aanbod van de kunstacademie van mogelijke methodieken en technologieën. Het panel merkt op dat studenten het gezamenlijke eerste semester zeer waarderen. Ze leren alle eerstejaars bachelorstudenten kennen en er ontstaan relaties over opleidingen en majors heen. Vanaf het tweede semester vervolgen de studenten de opleiding bij één van de drie majors. Tot en met het vierde semester richt het onderwijs zich op de verschillende aspecten en deelgebieden van de major.

Het onderwijs kent een grote verscheidenheid aan werkvormen; van klassikaal, groepsgewijs tot individueel onderwijs. Het onderwijsprogramma is per semester opgezet en bestaat uit een combinatie van activiteiten zoals theorielessen, trainingen in methodieken en technieken, projectonderwijs en studieloopbaanbegeleiding. Ieder semester kent een centraal thema zoals in bijlage 3 is aangegeven. Per thema onderzoeken studenten onderwerpen gerelateerd aan de onderzoeksdomeinen en voeren ze opdrachten en projecten uit die behoren tot het individuele maakproces. Naast deze semesterprogramma's biedt de kunstacademie voor alle bachelorstudenten drie keer per jaar een workshopweek aan. Studenten kunnen door een keuze te maken voor bepaalde workshops de verbreding of de verdieping aanbrengen in methoden en technieken die aansluiten bij hun persoonlijke ontwikkelbehoefte.

Het panel ziet dat studenten ruim de mogelijkheden krijgen om eigen ambities en interesses te volgen en dat er voldoende keuzemogelijkheden zijn. Zo kiezen de studenten van de major Fotografie-Film in het tweede, derde en vierde semester met welk medium ze willen werken en welke projecten ze willen opzetten. Studenten van de major Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp kiezen in het zesde semester voor een project binnen *Situated Design* of binnen *Speculative Design*. 'Situated' betekent dat het ontwerpen is gericht op het ontwerpen in netwerken en met stakeholders. 'Speculative' start vanuit een 'wat als' vraag, het ontwerpen is meer gericht op mogelijke scenario's. Ongeacht deze keuze kunnen studenten het thema en het medium vrij kiezen. Een typerend voorbeeld van de keuzemogelijkheden bij de major Illustratie-Animatie is een opdracht in het derde semester. De studenten maken bij deze opdracht een vrije interpretatie die is geïnspireerd op een roman. De interpretatie is hierbij vormvrij en varieert van een virtual reality installatie, een sculptuur tot een performance die wordt geïllustreerd met beelden.

In het vijfde semester kiezen alle studenten een minor van 30 EC. Studenten volgen een minor bij een andere (inter)nationale onderwijsinstelling of volgen een minor bij de kunstacademie. AKV|St.Joost biedt hiervoor drie interdisciplinaire internationale minoren aan. In deze minoren werken studenten in internationale teams aan complexe projecten waarbij externe partners

worden betrokken. Ze onderzoeken een bepaald thema en gaan daar zowel theoretisch als beeldend mee aan de slag. De minor *Arts & Humanity* heeft als thema engagement. In deze minor verkennen studenten hun maatschappelijke betrokkenheid en vertalen deze naar hun werk of projecten. De minor *Arts & Interaction* gaat over het betrekken van het publiek bij het maakproces, de presentatie en/of de ervaring van het werk. Bij de derde minor *Research in Immersive Storytelling* gaat het om de wisselwerking tussen verhaal en medium. Studenten onderzoeken hoe men het publiek helemaal op kan laten gaan in een bepaalde ervaring en hoe ver een vormgever daarin kan gaan.

Na de minor zijn de laatste drie semesters gefocust op verdere ontwikkeling als vormgever en op de positionering in de toekomstige werkpraktijk. Studenten onderzoeken aan de hand van het onderzoeksdomein en door zelfstandig onderzoek hoe ze zich gaan positioneren in het werkveld als maker en vormgever. In het zesde of zevende semester gaan studenten op stage. De duur van de stage en de stagerichtlijnen verschillen per major en de beroepsoriëntatie vindt op verschillende manieren plaats. Studenten van de major Fotografie-Film gaan in het zesde semester op stage omdat het afstudeerproject vaak een langere doorlooptijd heeft dan één semester. Bij deze major is het aantal stagedagen beperkt en studenten ervaren dat deze stage daarom in mindere mate bijdraagt aan de start in de beroepspraktijk na het afronden van de opleiding. Bij de overige twee majors beslaat de stage het gehele zevende semester. Studenten gaan op stage bij een organisatie, studio of bedrijf in het werkveld, maar kunnen ook stagelopen in een incubator. De incubator is een ontwerpstudio opgezet door de kunstacademie die aan opdrachten werkt voor opdrachtgevers en waarin het ondernemerschapsonderwijs plaats kan vinden. Een groep studenten is verantwoordelijk voor de studio en voor alle activiteiten die behoren tot het ondernemerschap zoals acquireren, calculeren, plannen, factureren etc. Jaarlijks richt de kunstacademie vier incubators in op locaties bij partners in de creatieve omgeving zoals bij de Willem 2-fabriek in 's-Hertogenbosch. Aanvullend kunnen studenten en alumni opdrachten uitvoeren via Kunst & Werk. Dit is een projectbureau van de academie op het gebied van kunst/vormgeving en werk waarbij de beroepspraktijk en ondernemerschap centraal staan.

Het individuele maakproces

Het panel stelt vast dat het individuele maakproces de kern is van de opleiding. De didactiek van het onderwijs is erop gericht dat het gemaakte werk van studenten zich telkens ontwikkelt. De studenten leren door individuele en groepsgewijze begeleiding het maakproces te starten, te bevragen en te verbeteren. Hierbij onderzoeken ze voortdurend hoe ze zich verhouden tot bepaalde posities en vraagstukken die door docenten worden aangedragen. Bepaalde vraagstukken zijn afkomstig van docenten die onderzoek verrichten voor de lectoraten Mensgericht Creëren, Autonoom Maken en Bio-based Art and Design. Binnen het lectoraat van Mensgericht Creëren vindt onderzoek plaats naar hoe studenten handelen tijdens hun ontwerpproces, wanneer dit gebeurt op basis van een bepaald plan en wanneer dit ontwerpen is gebaseerd op gesitueerde acties. Dit onderzoek naar het effect van gesitueerde acties komt in het onderwijs weer terug bij behandelen van immersieve vormen van storytelling.

Docenten

Het panel stelt vast dat de docenten het onderwijsprogramma goed uitdragen en uitvoeren. De docenten vervullen in het onderwijs verschillende rollen zoals praktijkdocent, semesterdocent, studieloopbaanbegeleider, theoriëdocent en workshopleider. Per major is de leiding van de

uitvoering belegd bij één opleidingscoördinator die wordt ondersteund door een innovator (onderwijskundige) en een producer (organisator). Het team van docenten is samengesteld uit drie majorteams waarvan de docenten werkzaam zijn op beide locaties. Het panel ondersteunt de aandacht die de opleiding schenkt aan het vergroten van de diversiteit in de teams. Door deze aandacht zijn de teams al meer een afspiegeling geworden van de studentenpopulatie. Het panel beveelt aan om ook aandacht te schenken aan de culturele en internationale diversiteit in de teams. Volgens het panel is dit passend gezien de onderzoeksdomeinen van de majors.

Het team van de major Fotografie-Film is het kleinste team en bestaat uit in totaal zestien docenten met een totale formatie van bijna zeven fte. Het team van de major Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp bestaat uit 24 docenten en heeft een formatie van ruim negen fte. Het team van de major Illustratie-Animatie bestaat uit negentien docenten en een formatie van ruim tien fte. Relatief veel docenten zijn aangesteld voor één à twee lesdagen per week en zijn doorgaans actief in de beroepspraktijk. Aanvullend zet elke major een aanzienlijk aantal gastdocenten in. Jaarlijks verzorgen 30 tot 50 gastdocenten voor elke major specifieke workshops en gastlessen. In teamvergaderingen stemmen docenten de rollen en taken af en bereiden ze voor of evalueren ze de semesters. Door intervisie en scholing worden de docentrollen verder ontwikkeld.

Het panel is onder de indruk van de aandacht voor onderwijskundige professionalisering gezien de veelal kleine aanstellingen. Een aantal onderwijsinnovatoren verzorgt ook de trainingen Basis Didactische Bekwaamheden (BDB) en Basis Kwalificatie Examinering (BKE). De docenten vinden de BDB-cursus waardevol. In de cursus wordt specifiek aandacht besteed aan de onderwijsrollen in het vernieuwde curriculum. Ruim de helft van de docenten beschikt over een BDB-certificaat en ten tijde van de visitatie heeft een derde deel een BKE-certificaat behaald. Het panel vindt het positief dat de BKE- en BDB-trainingen in gemengde groepen plaatsvinden en dat trainingen ingaan op overeenkomsten en verschillen tussen majors. Het panel constateert dat docenten nog volop ervaringen opdoen met het nieuwe onderwijs en beveelt daarom aan om intervisie, scholing, BDB- en BKE-trainingen te continueren. Het panel ondersteunt de ontwikkeling van een vervolgtraining voor BDB en het voornemen om binnenkort te starten met een internationaal gerichte Senior Kwalificatie Examinering training.

Voorzieningen

De opleidingsspecifieke voorzieningen zoals expositieruimtes, werkplaatsen en technische ondersteuning, zijn op beide locaties van goede tot uitstekend kwaliteit. Elke student beschikt over een eigen werkplek binnen een open ruimte. In de werkplekruimte vindt overleg met klasgenoten en docenten plaats. In 's-Hertogenbosch bevinden de werkplekken zich in een grote ruimte die wordt gedeeld met de BK-studenten. In Breda zijn de werkplekken per major verdeeld over meerdere vleugels in het gebouw. Het panel heeft de indruk dat de gezamenlijke ruimte in 's-Hertogenbosch een positief effect heeft op de samenwerking tussen opleidingen en majors. Naast werkplekken beschikken beide locaties over werkplaatsen, project- en expositieruimtes. De werkplaatsen zijn goed uitgerust en ondersteunen het maakproces met allerlei mogelijke materialen zoals hout en metaal, keramiek, kunststof, gips, klei en glas. Het komt hierbij vaak voor dat verschillende technieken binnen een werkplaats worden gebruikt. De uitrusting van de werkplaatsen verschilt enigszins tussen de locaties. Breda biedt meer voorzieningen in audiovisuele technologie, zoals een goed geoutilleerd Techlab, donkere kamers, fotostudio en edit ruimtes. De locatie in 's-Hertogenbosch biedt meer voorzieningen voor het werken met

keramiek en glas en beschikt over de Material Incubator, dit is een lab omgeving waarin onderzoek wordt gedaan naar bio-based materialen.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De integrale toetsing na de propedeuse richt zich op de ontwikkeling van de student. Kenmerkend is de gestandaardiseerde opzet en vorm van toetsing. Na de propedeuse bestaat de toetsing uit één formatief voortgangsgesprek halverwege en één summatieve toets aan het einde van elk semester. De toetsen bestaan telkens uit drie toetsonderdelen die gelijk zijn aan de majorspecifieke leerlijnen. Het panel stelt vast dat de studenten duidelijk worden geïnformeerd over de toetsing. In de semesterhandleidingen zijn de toetsen, leerdoelen, toetscriteria en de wijze van beoordeling duidelijk beschreven. Een beoordelingscommissie van minimaal twee docenten, voert een beoordeling uit in aanwezigheid van de student. Het panel vindt het waardevol dat de student aanwezig is bij de vaststelling en onderbouwing van de beoordeling. De kunstacademie heeft een academiebrede examencommissie ingesteld die ze goed faciliteert en positioneert. De examencommissie levert een waardevolle bijdrage aan de toetskwaliteit door constructief samen te werken met de opleiding en ziet zorgvuldig toe op de kwaliteit van toetsing.

Onderbouwing

Visie op toetsing

AKV|St.Joost heeft de visie op toetsing academiebreed geformuleerd en vastgelegd. Het panel onderschrijft de visie op toetsing en vindt ze passend bij de doelstellingen van de opleiding. Volgens de opleiding dient toetsing zich te richten op de ontwikkeling van de individuele student en dient ze bij te dragen aan het persoonlijke leertraject dat uiteindelijk leidt naar de landelijk vastgestelde eindkwalificaties. Hierbij zijn formatieve toetsingen net zo van belang als summatieve toetsingen. Feed forward en feedback dienen elkaar af te wisselen. De toetsing is hierbij zoveel mogelijk integraal zodat de ontwikkeling van studenten in samenhang kan worden beoordeeld. Zoals aangegeven bij standaard 1 zijn de landelijk vastgestelde eindkwalificaties daarom vertaald naar drie integrale leerlijnen per major. Na de propedeuse zijn deze leerlijnen per semester uitgewerkt in leerdoelen en toetscriteria.

Uitvoering van de toetsing

Het panel ziet dat de toetsing in de propedeuse vooral modulair is. De propedeuse is opgebouwd uit modules met een omvang van één tot drie EC. De modules worden afzonderlijk getoetst aan het eind van iedere periode van tien weken. In de lesbrieven van de modules zijn de leerdoelen en toetscriteria duidelijk vermeld. Studenten tonen in het te maken werk bijvoorbeeld aan dat zij de mogelijkheden van het getekende beeld hebben verkend of tonen door schriftelijke examens aan dat zij de theorie van kunst en vormgeving in voldoende mate beheersen.

Het panel herkent de integrale toetsing na de propedeuse die is gericht op het persoonlijke leertraject van de studenten. Het panel merkt op dat de toetsing voor alle majors en in alle semesters een vergelijkbare opzet en vorm heeft. Halverwege een semester vindt een formatief

voortgangsgesprek plaats en aan het einde van een semester één summatieve integrale toetsing. Bij het voortgangsgesprek wordt de feedback uitvoerig onderbouwd en heeft de toetsing meer het karakter van een werkbespreking. Bij de summatieve toetsing is de feedback meer verantwoordend en minder ontwikkelgericht. Alle toetsingen bestaan uit drie onderdelen die samenvallen met de drie integrale leerlijnen van de desbetreffende major.

De beoordeling vindt plaats aan de hand van het gemaakte werk of ontwerp en aan de hand van verslagen van onderzoeksprocessen. Aanvullend worden producten of opdrachten meegenomen in de beoordeling. Voorbeelden hiervan zijn de deelname aan workshops, de bijdrage aan groepsactiviteiten, presentaties, essays of pitches. De beoordeling start telkens met een presentatie van de student waarin hij / zij reflecteert op de ontwikkeling in het afgelopen semester in relatie tot de toetscriteria. Studenten kunnen hierbij de presentatievorm kiezen. Na de presentatie volgt een gesprek met minimaal twee docenten die om verdere uitleg en toelichting vragen. Uiteindelijk stellen de docenten in het bijzijn van de student de beoordeling op, vaak is de studieloopbaanbegeleider bij de beoordeling aanwezig.

Het panel stelt vast dat voor elk semester goed hanteerbare leerdoelen en toetscriteria zijn geformuleerd. Binnen de grenzen van de structuur is volgens het panel toetsing van de individuele profilering goed mogelijk. Naarmate het programma van een major vordert is er sprake van een mooie organische opbouw in complexiteit van de leerdoelen en criteria. De beoordeling door een commissie van meerdere docenten gebeurt adequaat. Binnen het team van docenten is een gemeenschappelijke taal ontstaan en het gesprek over toetsing kan steeds beter worden gevoerd. Het panel vindt het positief dat de student aanwezig is bij elke beoordeling. Voor het beoordelen is de beschikbare tijd relatief beperkt. Het panel onderschrijft de mening van de docenten dat er voldoende tijd moet zijn voor het vastleggen van de beoordelingen. Volgens het panel kunnen studenten nog meer betrokken worden bij het vastleggen van de feedback zodat deze uitgebreid kan worden gedocumenteerd.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

De examencommissie is ingesteld voor alle opleidingen van de kunstacademie en ziet goed toe op de kwaliteit van de toetsuitvoering. De leden zijn adequaat getraind en de commissie komt wekelijks bijeen. Maandelijks overlegt de examencommissie met de curriculumcommissie. Het panel merkt op dat beroepszaken zelden voorkomen. De examencommissie kan de vele verzoeken adequaat afhandelen. De jaarverslagen van de examencommissie laten zien dat de borgende en toezichthoudende rol zorgvuldig en passend wordt vervuld.

Het panel stelt vast aan de hand van de documentatie en de gevoerde gesprekken dat de nieuwe curricula positief hebben bijgedragen aan de toetskwaliteit. De toetscriteria zijn per leerlijn geformuleerd en sluiten beter aan op de leerdoelen per semester. De Basis Kwalificatie Examinering (BKE) training is gaande en de opleiding stelt zich tot doel om in 2020 ten minste één BKE gecertificeerde docent onderdeel te laten zijn van elk beoordelingsteam. Uit een recente interne audit die door de kunstacademie is uitgevoerd, blijkt dat verbeteringen mogelijk zijn in de verantwoording en navolgbaarheid van de oordelen. Het panel is het hiermee eens en onderschrijft het voornemen om de onderbouwing van de oordelen beter te documenteren. Volgens het panel zijn goed gedocumenteerde beoordelingen aan te bevelen voor de ontwikkeling van de student en voor de begeleiding door de docenten.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. In het laatste studiejaar ronden studenten in een individueel onderzoek hun profilering af en bestendigen ze hun positie als beeldmaker, visual storyteller, fotograaf, filmmaker, ontwerper. Het panel stelt vast dat de stage een waardevolle bijdrage levert aan de positionering als vormgever. Door de stage blijken studenten beter de aansluiting met het werkveld te kunnen maken. Het panel merkt op dat het aantal stagedagen bij de major Fotografie-Film aanzienlijk geringer is en adviseert om goed na te gaan of dit tot dezelfde bijdrage leidt als bij de overige twee majors. Het panel heeft vijftien portfolio's beoordeeld en stelt vast dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. De combinatie van het onderzoeksproces en het maken van het product komt voldoende tot uiting in de afstudeerprojecten. Het hbo-bachelorniveau wordt in voldoende mate aangetoond in alle bestudeerde portfolio's. De niveaoverschillen tussen studenten komen goed tot uiting in de afstudeerprojecten. De beoordelingen sluiten voldoende aan op het gerealiseerde niveau en zijn voldoende navolgbaar. Wat het panel betreft mag de feedback kritischer en meer inhoudelijk worden geformuleerd. De afgestudeerden komen niettemin goed voorbereid in het werkveld terecht. Afgestudeerden blijken succesvol ondernemend te kunnen opereren in hybride beroepspraktijken en zijn zich als beginnend vormgever voldoende bewust van de mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen.

Onderbouwing

Opzet van afstuderen

Het afstudeertraject beslaat het gehele laatste studiejaar. In dit jaar gaan studenten zich profileren en positioneren als vormgever. Afhankelijk van de major verkennen ze in het zevende semester het beroep van beeldmaker, visual storyteller, fotograaf, filmmaker of ontwerper. Dit vindt vaak plaats tijdens een stage of door een opdracht uit te voeren in een incubator. Enkele studenten kiezen voor een eigen project of onderzoek. Door de langere doorlooptijd van het afstudeerproject vindt deze stage bij de major Fotografie-Film in het zesde semester plaats.

Het panel constateert dat de stage een waardevolle bijdrage levert aan de positionering als vormgever en aan de oriëntatie op het beroepenveld. Het panel merkt hierbij op dat de stagerichtlijnen en de stageduur verschillen per major. Zo is bij de major Fotografie-Film het aantal stagedagen aanzienlijk geringer en ervaren de studenten de kortere stage vaak als een gemis. Daarnaast zijn de voorwaarden die aan stagebieders worden gesteld afwijkend van de andere majors. Het panel adviseert deze major goed na te gaan of de stage in de huidige opzet net zo bijdraagt aan de beroepsoriëntatie als bij de andere majors.

Het afstudeerproject voeren de studenten vaak uit voor een echte opdrachtgever. Door het gemaakte werk, de reflectie en het onderzoek tonen ze aan dat ze beschikken over de

eindcompetenties van de opleiding. Ze schrijven een onderzoeksverslag waarin ze reflecteren op hun project of opdracht in relatie tot hun profilering als maker.

De toetsing in het afstudeerjaar is gelijk aan die in de voorgaande studie jaren. Aan het einde van het zevende semester presenteren studenten hun reflecties op de beroepsoriëntatie en hun plannen voor het afstudeerproject. Het finale examen vindt plaats als studenten hun eindpresentatie in de examententoonstelling hebben ingericht. Vooraf hebben ze hun onderzoeksverslag met bijbehorende samenvatting ingeleverd. Tijdens het examen presenteren ze hun werk en geven ze een korte toelichting aan een team van beoordelende docenten en een externe deskundige. De docenten gaan vervolgens met de student in gesprek en stellen een beoordeling op. De externe deskundige observeert het examen en gaat na of de student voldoende kennis heeft van de ingenomen positie zodat hij/zij in staat is succesvol te starten in de beroepspraktijk. Na afloop van de examens rapporteert de externe deskundige over de kwaliteit van de examens, het eindexamenwerk en de aansluiting op de beroepspraktijk.

Nadat alle examens zijn afgenomen vindt de jaarlijkse Launch plaats. Launch is het eindexamenevenement van alle opleidingen van AKV|St.Joost. Op beide locaties vinden er tijdens Launch allerlei activiteiten plaats, zoals exposities, rondleidingen presentaties, discussiebijeenkomsten. Ook zijn er netwerkbijeenkomsten met alumni, stageverleners en samenwerkingspartners. Afgestudeerden worden tijdens Launch gescout voor opdrachten en prijzen. In 's-Hertogenbosch gaat het om de Lucasprijs, de Jherominus Award en de JBZ Award. In Breda om de St.Joostpenning, de atelierprijs en de VanGogh AiR prijs.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft afstudeerwerken beoordeeld van vijftien vormgevers die zijn afgestudeerd in de studie jaren 2017-2018 en 2018-2019. Bij de selectie is rekening gehouden met het aantal afgestudeerden per locatie en per major. Daarnaast is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering. Een overzicht van deze verdeling is in bijlage 2 te vinden. De door het panel beoordeelde producten bestaan uit een portfolio van het afstudeerwerk met de bijbehorende beoordeling en feedback per leerlijn aangevuld met het onderzoeksverslag en een samenvatting. Tijdens het visitatiebezoek zijn de geselecteerde afstudeerwerken voor zover mogelijk opgenomen in een expositie.

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. De bestudeerde portfolio's tonen aan dat het hbo-bachelorniveau in voldoende mate wordt aangetoond. De onderwerpen zijn divers en de vormen variëren van een documentaire, een installatie, een social awareness campagne tot illustraties bij een vertelling of een korte animatiefilm die is gebaseerd op een echt verhaal. In de portfolio's komen de verschillen tussen studenten goed tot uiting. De mate waarin studenten de gemaakte keuzes toelichten en onderbouwen verschilt eveneens. Volgens het panel zijn de beoordelingen correct en klopt de gehanteerde cesuur. De feedback is doorgaans voldoende inzichtelijk en informatief en mag volgens het panel in sommige gevallen wat kritischer en inhoudelijk uitgebreider worden opgesteld.

Functioneren afgestudeerden

Het panel stelt vast dat de opleiding goed aansluit met het werkveld. Alumni zijn voldoende voorbereid op een positie als vormgever in het werkveld. Tijdens de stage leggen ze al

waardevolle contacten en kunnen ze zich goed oriënteren op hun toekomstige positie als vormgever in het werkveld. Relatief veel afgestudeerden werken in hybride beroepspraktijken waarbij ze als freelancer opdrachten uitvoeren. Alumni zijn werkzaam in functies als freelance animator, vormgever bij een ontwerpstudio, maker van infographics bij de NOS of editor bij een productiemaatschappij. Naast de stages biedt het projectbureau Kunst & Werk ook nuttige ondersteuning voor een start in de beroepspraktijk.

Het panel stelt vast dat het werkveld tevreden is met de afgestudeerden van de opleiding. De effecten van het nieuwe curriculum worden door het werkveld herkend. Afgestudeerden zijn zich meer bewust van de rol van onderzoek bij projecten en opdrachten, ze gaan meer dan voorheen na of de gemaakte aannames kloppend zijn. Bij de major Grafisch-Ruimtelijk Ontwerpen blijken de afstudeerprojecten minder gericht te zijn op het maken van een product. Alumni hebben geleerd om meer de interactie met het publiek te zoeken en laten een sterkere maatschappelijke betrokkenheid zien. Bij de major Illustratie-Animatie zijn de afstudeerprojecten meer interdisciplinair en worden nieuwe technologieën gebruikt waarbij ook meer wordt samengewerkt met externe partners. Bij de major Fotografie- Film gaan in juni 2020 de eerste studenten afstuderen volgens het nieuwe curriculum. De sterkere focus op sociaal-maatschappelijk betrokken verhalen is ook bij deze major al te herkennen. Het panel stelt hiermee vast dat de ervaringen van het werkveld bevestigen dat de doelstellingen van de opleiding worden bereikt.

Eindoordeel over de opleiding

	B Vormgeving
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De bacheloropleiding Vormgeving van AKV|St.Joost, Avans Hogeschool voldoet op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel.

De opleiding heeft een weldoordachte en goed uitgewerkte onderwijsleeromgeving ontwikkeld, waarbinnen studenten veel keuzevrijheid krijgen om zich te ontwikkelen volgens persoonlijke leertrajecten. De werkplaatsen, technische ondersteuning en werkplekken ondersteunen de ontwikkeling tot maker en vormgever uitstekend. De onderzoeksdomeinen zijn goed verweven met het onderwijs en maken de inhoud van de majors actueel en dynamisch. Studenten worden uitgedaagd om posities te kiezen en in te nemen. Ze komen goed voorbereid terecht in het beroepenveld en zijn goed in staat zich verder te ontwikkelen als maker en vormgever.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande bacheloropleiding Vormgeving van AKV|St.Joost, Avans Hogeschool, als **positief**

Aanbevelingen

Standaard 1

- Overweeg de afzonderlijke werkveldadviesraden samen te voegen voor de gewenste interdisciplinaire ontwikkeling binnen de opleiding.

Standaard 2

- Blijf werken aan het vergroten van de diversiteit in het team van docenten
- Vergroot de bijdrage van de opleidingscommissie in het kwaliteitszorgproces voor de gewenste ontwikkelingen in de onderwijsleeromgeving.
- Ga door met de ingezette scholing, intervisie en BDB en BKE trainingen.

Standaard 3

- Breid de schriftelijke onderbouwing van de summatieve toetsingen uit in het belang van de student en het belang van de begeleidende docenten.

Standaard 4

- Ga voor de major Fotografie-Film na of de stage net zoals bij de andere majors bijdraagt aan het opbouwen van een netwerk en het starten in het werkveld.

Deel III

Bijlagen

1. Bezoekprogramma 29 januari 2020

	Thema	Deelnemers
8.30	Ontvangst	Directeur AKV St.Joost Opleidingscoördinator Fotografie/Film Kwaliteitszorg adviseur
Expositie Afstudeerprojecten (Atrium)		
8.45-9.15	Presentatie in de tentoonstelling van de semesters en de afstudeerprojecten	Directeur AKV St.Joost Opleidingscoördinator Fotografie/Film Opleidingscoördinator Propedeuse Docent onderzoeker Caradt (2x)
9.15 - 9.45	Gesprek met de alumni in de expositie afstudeerprojecten	4 Alumni Grafisch en Ruimtelijk Ontwerp ('s-Hertogenbosch (2x) en Breda (2x)) 4 Alumni Fotografie en Film (Breda (4x)) 5 Alumni Illustratie en Animatie ('s-Hertogenbosch (2x) en Breda (3x))
10.00-10.30	Gesprek met de examinatoren in de expositie afstudeerprojecten	Docent Fotografie-Film (2x) Docent Illustratie-Animatie (3x) Docent Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp Extern deskundige bij eindexamen Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp
Expositie lesmateriaal en toetswerken (Atrium)		
10.45-11.30	Materiaalbestudering	Panel
11.30-12.00	Gesprek met studenten (bij presentatie semesters en representatief materiaal van de toetswerken)	Student Illustratie en Animatie 1 ^e jaar Student Illustratie en Animatie 4 ^e jaar (3x) Student Fotografie en Film 1 ^e jaar Student Fotografie en Film 2 ^e jaar Student Fotografie en Film 4 ^e jaar (2x) Student Grafisch en Ruimtelijk Ontwerp 1 ^e jaar Student Grafisch en Ruimtelijk Ontwerp 2 ^e jaar Student Grafisch en Ruimtelijk Ontwerp 3 ^e jaar Student Grafisch en Ruimtelijk Ontwerp 4 ^e jaar
12.15-12.45	Gesprek met docenten (bij presentatie semesters en representatief materiaal van de toetswerken)	Onderwijsinnovator Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp Semesterdocent Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp. semesterdocent Fotografie-Film Docent Fotografie-Film Docent Illustratie-Animatie Docent Illustratie-Animatie en voorzitter academieraad
12.45-13.30	Overleg + lunch	Panel
13.30- 14.15	Rondleiding door het gebouw	
14.15-15.00	Gesprek borging	Lid opleidingscommissie en docent Illustratie-Animatie Voorzitter opleidingscommissie, 3e jaars student Illustratie-Animatie Lid examencommissie, docent Beeldende kunst Onderwijsinnovator en BKE trainer Lid werkveldadviesraad Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp Lid werkveldadviesraad Fotografie-Film Lector Mensgericht Creëren (Caradt)
15.15-15.45	Gesprek opleidingsmanagement	Directeur AKV St.Joost Opleidingscoördinator Fotografie/Film Onderwijsinnovator Illustratie-Animatie Onderwijsinnovator Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp Opleidingscoördinator Propedeuse
15.45-16.30	Beoordelingsoverleg	Panel
16.30-16.45	Terugkoppeling bevindingen	Management, docenten, studenten
16.45 -17.30	Ontwikkelsprek	Directeur AKV St.Joost Opleidingscoördinator Fotografie/Film Onderwijsinnovator Fotografie-Film Onderwijsinnovator Illustratie-Animatie Onderwijsinnovator Grafisch-Ruimtelijk Ontwerp Opleidingscoördinator Propedeuse

2. Bestudeerde documenten

Afstudeerhandleiding FILM semester 7, 2018-2019
Afstudeerhandleiding FILM semester 8, 2018-2019
Afstudeerhandleiding FOTO semester 7, 2018-2019
Afstudeerhandleiding FOTO semester 8, 2018-2019
Semesterhandleiding Grafisch en Ruimtelijk Ontwerpen, semester 7, 2018-2019
Afstudeerhandleiding Grafisch en Ruimtelijk Ontwerpen, semester 8, 2018-2019
Studentenhandleiding Illustratie en Animatie semester 7-8, 2018-2019
Factsheet HBO Kunstenmonitor AKV|St.Joost, 2018
Excerpts from a survey amongst students who recently graduated from the BA illustration / animation and MA animation program of AKV|St.Joost. BDB research project (2019)
Handleiding 2019, Training Basis Didactische Bekwaamheid, AKV | St. Joost
Handleiding 2018 Training Basiskwalificatie Examinering AKV | St. Joost
Handleiding 2019-2020 Training Basiskwalificatie Examinering AKV | St. Joost
Portfolio sjabloon, AKV Basiskwalificatie Examinering (BKE)
Opzet training eindexamens
Bijlage ZER: overzicht eindtermen opleidingen Fotografie-Film, Grafisch-Ruimtelijk Ontwerpen en Illustratie-Animatie
Bijlage ZER: Lijst met namen van docenten, gastdocenten en WAR-leden (opleidingen Fotografie-Film, Grafisch-Ruimtelijk Ontwerpen en Illustratie-Animatie)
Onderwijs en Examenregeling Vormgeving, 2019 – 2020
Framing the Now, Opleidingskader bacheloropleiding Fotografie & Film, AKV|St.Joost (mei 2019)
Design in Context, Opleidingskader Bachelor Grafisch & Ruimtelijk Ontwerp (januari 2019)
Visual Storytelling, Opleidingskader Bachelor Illustratie & Animatie AKV|St.Joost (maart 2017)
Toetsbeleid bacheloropleidingen AKV|St.Joost 2018 – 2019

Verdeling geselecteerde afstudeerprojecten per major en locatie:

Locatie	major	Illustratie - Animatie	Grafisch – Ruimtelijk Ontwerp	Fotografie – Film	Aantal
Breda		4	4	3	11
's-Hertogenbosch		2	2	-	4
Totaal		6	6	3	15

3. Overzicht opleiding Vormgeving

